

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA PANEVĖŽIO APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJA

2003 m. balandžio 3 d. Nr.1100- 4-41

Panevėžys

Auditas atliktas Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus 2002 m. gegužės 17 d pavedimu Nr.1100-4.

Audito užduotis

Audituotas subjektas - Panevėžio apskrities viršininko administracija (toliau - administracija), adresas: Respublikos g.38, LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas –8860772. Steigėjas - Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Audituota 2002 metų metinė finansinė atskaitomybė.

Ataskaita yra sudėtinė dalis išvados, teikiamos Lietuvos Respublikos Seimui dėl 2002 metų biudžeto įvykdymo apyskaitos.

Audito tikslai – nustatyti, ar Panevėžio apskrities viršininko administracijos ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais; atlikti finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ataskaita pateikia tik audituotose srityse nustatytus faktus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Apskrities viršininku 2002 m. dirbo Rimantas Sankauskas, Apskaitos ir finansų departamento direktore - Gražina Andrikienė.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Apsispręsta 2002 m. didžiausią dėmesį skirti “Valstybės valdymo” ir “Vaikų našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas” programoms skirtų asignavimų panaudojimui. Valstybės kontrolerius 2002 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-89 “Dėl Valstybės kontrolės plano” patvirtino prioritетines 2002 m. audituojamas programas.

Auditas atliktas pagal valstybinio audito reikalavimus ir Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus patvirtintą planą.

Audituotos sritys:

1. Programa “Valstybės valdymas”, kodas 1.1; funkcijos kodas 1.1.4; “Civilinės saugos sistemos veiklos organizavimas”, kodas 1.12, funkcijos kodas 3.1.3; “Žemės ūkio institucijų išlaikymas”, kodas 1.14, funkcijos kodas 10.9.1; “Patikėjimo teise valdomo valstybės turto teisinė registracija”, kodas 1.4, funkcijos kodas 1.1.4; “Specialioji valstybės valdymo programa“, kodas 1.7, funkcijos kodas 1.1.4s vykdymui skirtų asignavimų:

- vidaus kontrolė;
- darbo užmokestis;
- įnašai socialiniam draudimui;
- ilgalaikio turto įsigijimas ir nurašymas;
- metinė finansinė atskaitomybė.

2. Pasvalio specialiosios internatinės mokyklos audito analizė ir jos rezultatų panaudojimas apskrities suvestinės atskaitomybės vertinimui (2003-03-25 valstybinio audito ataskaita Nr. 1100-49-36). Adresas: P. Vileišio g. 8, LT-5250 Pasvalys. Identifikavimo kodas – 908597.

3. Kučgalio specialiojo ugdymo centro audito analizė ir jos rezultatų panaudojimas apskrities suvestinės atskaitomybės vertinimui (2003-03-24 valstybinio audito ataskaita Nr.1100-29-31). Adresas:Kučgalio kaimas, Papilio seniūnija, LT-5285 Biržų rajonas. Identifikavimo kodas – 9098468;

4. Pavaldžių įstaigų finansinės atskaitomybės rodiklių auditas ir vertinimas:

4. 1. Panevėžio miesto žemėtvarkos skyrius. Adresas: Laisvės a. 20, LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas-9329157.

4. 2. Panevėžio rajono žemėtvarkos skyrius. Adresas: Vasario 16-osios g. 27, LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas-8865205.

4. 3. Biržų rajono žemėtvarkos skyrius. Adresas: Vytauto g. 38, LT-5280 Biržai. Identifikavimo kodas-8865171.

4. 4. Kupiškio rajono žemėtvarkos skyrius. Adresas: Gedimino g. 36, LT-4898 Kupiškis. Identifikavimo kodas-8865186.

4. 5. Pasvalio rajono žemėtvarkos skyrius. Adresas: Vytauto Didžiojo a. 1, LT-5250 Pasvalys. Identifikavimo kodas-8865224.

4. 6. Rokiškio rajono žemėtvarkos skyrius. Adresas: Respublikos g. 94, LT-4820 Rokiškis. Identifikavimo kodas–8865239.

4. 7. Kupiškio pensionatas. Adresas: Šnipeliškių k., Kupiškio rajonas, LT-4898. Identifikavimo kodas-9079383.

4. 8. Jotainių pensionatas. Adresas: Dvaro g. 1, Jotainių k., Panevėžio rajonas, LT-5362. Identifikavimo kodas 9079307.

4. 9. Lavėnų pensionatas. Adresas: Lavėnų k., Pumpėnų seniūnija, Pasvalio rajonas, LT-5327. Identifikavimo kodas-9079421.

4.10. Skemų pensionatas. Adresas: Skemų k., Rokiškio rajonas, LT –4825. Identifikavimo kodas-9079603.

4. 11. Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namai. Adresas: Staniūnų g. 41, LT-5307 Panevėžys. Identifikavimo kodas–9099741.

4. 12. Obelių vaikų globos namai. Adresas: Mokyklos g. 9, Obeliai, Rokiškio rajonas, LT-4810. Identifikavimo kodas –9025711.

4. 13. Linkaučių specialioji internatinė mokykla. Adresas: Linkaučių kaimas, LT-5336 Panevėžio rajonas. Identifikavimo kodas –9040217.

4. 14. Panevėžio specialioji internatinė mokykla. Adresas: Kranto g. 18, LT -5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas-9098415.

4. 15. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centras. Adresas: Elektronikos g. 1c., LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas-9555183.

4. 16. Panevėžio apskrities sporto medicinos centras. Adresas: Aukštaičių g. 4, LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas- 9042975.

4 17. Panevėžio apskrities visuomenės sveikatos ugdymo centras. Adresas: Aukštaičių g. 4, LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas–9555145.

4 18. Panevėžio apskrities fizinės medicinos ir reabilitacijos centras. Adresas: Nemuno g. 75, LT-5300 Panevėžys. Identifikacijos kodas-9042975.

4. 19. Panevėžio suaugusiųjų bendrojo lavinimo mokykla. Adresas: Puzino g. 12a, LT-5300 Panevėžys. Identifikavimo kodas-9527127.

Ištirta vidaus kontrolė audito rizikai nustatyti darbo užmokesčio, mokėjų, atsiskaitymų, pirkimų (išsigijimų), ilgalaikio, trumpalaikio turto ir atsargų. Atliktos savarankiškos (esminės) procedūros pagal audito programas, sudarytas audituotoms sritims.

Vidaus audito gauti įrodymai patvirtino, kad audituotų subjektų: Obelių vaikų globos namų, Pasvalio specialiosios internatinės mokyklos, Kučgalio specialiojo ugdymo centro, Rokiškio rajono žemėtvarkos skyriaus, Pasvalio rajono žemėtvarkos skyriaus, Panevėžio rajono žemėtvarkos skyriaus, Kupiškio rajono žemėtvarkos skyriaus ir Panevėžio apskrities viršininko administracijos buhalterinė apskaita gerai organizuota ir pagrindžia 2002 m. finansinę atskaitomybę, Steigėjas- Panevėžio apskrities viršininkas- tinkamai reagavo į vidaus audito nustatytus faktus ir jų padarytas išvadas. Vidaus audito tarnybos nustatyti pažeidimai ištaisyti. Tai leido pasitikėti vidaus audito ataskaitomis bei išvadamis ir panaudoti jas kaip sudėtinę išorės audito dalį, formuojant valstybinio audito nuomonę dėl Panevėžio apskrities viršininko administracijos 2002 m. finansinės atskaitomybės.

Administracija sukūrė ir tobulina visų rūšių vidaus kontrolės sistemą, kuria siekiama užtikrinti veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą. Finansų kontrolėje, kaip vidaus kontrolės sistemos dalyje, sukurta veikiančių procedūrų sistema, kuria siekiama užtikrinti ūkinės veiklos teisėtumą ir patikimo finansų valdymo principų laikymąsi. Apskritis viršininkas įsakymais patvirtino: pareigūnus, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti dokumentus, suteikė įgaliojimus atlikti ūkines operacijas, jas informinti, laiku perduoti buhalterijai reikalingus apskaitai ir kontrolei dokumentus: įsakymus, nutarimus, potvarkius, sutartis, sąmatas, normatyvus ir kitą medžiagą; paskirti atsakingi asmenys už sąskaitų faktūrų informinimo teisėtumą ir teisingumą; paskirti atsakingi darbuotojai dirbti su kompiuterizuota Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų apskaita; į įstaigų sudaromas projektavimo ir statybos rangos darbų pirkimo komisijas delegavo atsakingus apskrities pareigūnus; nustatė tarnybinių mobiliųjų telefonų naudojimo tvarką ir pavaldžioms įstaigoms telefoninių pokalbių limitus; nustatė lengvųjų automobilių naudojimo taisykles; patvirtino materialinių pašalpų skyrimo tvarką; patvirtino viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentą, nustatė viešųjų pirkimų organizavimo tvarką ir kitas procedūras. Kontrolės procedūros yra veikiančios.

Įvertinus apskrities vykdomas vidaus kontrolės procedūras dėl finansinių ataskaitų patikimumo, pateiktas 2003 m. kovo 18 d. rašte Nr. (10-32)30-701, nustatyta, kad vidaus kontrolė tinkama ir leidžia pasitikėti pavaldžių įstaigų metine finansine atskaitomybe.

Administracijos vidaus audito tarnyba, kaip vidaus kontrolės sistemos dalis, vykdo nepriklausomą, objektyvią tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą. Vidaus audito tarnyboje dirba du darbuotojai: vedėjas ir vyriausias specialistas. Vidaus audito tarnybos vedėjas yra tiesiogiai pavaldus ir atsiskaito Panevėžio apskrities viršininkui, kuris užtikrina, kad vidaus auditoriai galėtų vykdyti savo funkcijas ir priimti sprendimus netrukdomi, objektyviai ir nešališkai. 2002 m. nebuvo nustatyta faktų, trukdančių vidaus auditorių nepriklausomumui arba objektyvumui.

Administracija įgyvendina apskrities viršininkui įstatymu priskirtas funkcijas: švietimo, kultūros, socialinių klausimų; sveikatos priežiūros; teritorijų planavimo, statybos ir paminklotvarkos; žemėtvarkos ir žemės ūkio; gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos; civilinės saugos; regioninės plėtros ir kitose srityse. Įgyvendinant priskirtas funkcijas, administracija vykdė 25 programas, iš jų 19 biudžetinių ir 6 specialiąsias programas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 1164 “ Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 119 “Dėl 2002 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ pakeitimo“ apskričiai patikslintoje ir patvirtintoje biudžeto išlaidų sąmatoje buvo numatyta 31161,0 tūkst. Lt. Iš šios sumos paprastųjų išlaidų- 28223,0 tūkst. Lt ir nepaprastųjų –2938,0 tūkst. Lt. Pagal programas

gauta asignavimų 30758,0 tūkst. Lt, tai yra 403,0 tūkst. Lt mažiau, negu numatyta sąmatose. Pagal biudžetines programas negauta 30 tūkst. Lt: Obelių vaikų globos namai-25,0 tūkst. Lt ir Jotainių pensionatas –5,0 tūkst. Lt. Panaudota 30744,4 tūkst. Lt gautų asignavimų ir 13,6 tūkst. Lt liko buvo sumažinti asignavimai 7300,0 tūkst. Lt, skirti programai “Melioracija ir dirvų kalkinimas” vykdyti, perdavus šių funkcijų vykdymą rajonų savivaldybėms. Visų programų vykdymui nepanaudoti. Jotainių pensionatas gavo ir nepanaudojo 13,3 tūkst. Lt specialiosioms programoms. Šios lėšos liko įstaigos sąskaitoje, kurių panaudojimui 2003 m. sudaryta išlaidų sąmata. Viešosios įstaigos Panevėžio infekcinės ligoninės sąskaitoje liko 0,3 tūkst. Lt nepanaudotų nepaprastųjų išlaidų pastato renovacijai. Viešoji įstaiga Panevėžio infekcinė ligoninė pervedė 0,3 tūkst. Lt į valstybės išdą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. 727 “Dėl ministerijos, vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos ir apskrities viršininko veiklos ataskaitos formos patvirtinimo” patvirtino veiklos ataskaitos formą. Administracija nustatyta tvarka pateikė visų programų veiklos ataskaitas. Kiekviena programa turi nustatyta vertinimo kriterijų (1 priedas).

Audito metu nustatyta:

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 208 “Dėl valstybės rezervo tvarkymo” patvirtintą Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų įtraukimo į apskaitą ir jų apskaitos tvarką, administracija valstybės rezervo materialinius išteklius: ilgalaikio turto už 1292,7 tūkst. Lt ir trumpalaikio turto už 612,6 tūkst. Lt, priimtus pagal 2002 m. rugsėjo 25 d. pasaulio sutartį, nepagrįstai apskaitė savo balanse kaip nuosavą turtą. Finansinio audito 10-ojo departamento 2002 m. gruodžio 12 d. raštu Nr. S(1100-10)-209 administracijai buvo pasiūlyta valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas, priimtas pasaulio, apskaityti nustatyta tvarka. Administracija 2002 m. gruodžio mėnesio apskaitos dokumentuose ištaisė valstybės rezervo materialinių išteklių įrašus: ilgalaikį turtą – 1292,7 tūkst. Lt ir trumpalaikį turtą – 612,6 tūkst. Lt apskaitė užbalansinėje sąskaitoje.

Kučgalio specialiojo ugdymo centras nesivadovavo Inventorizacijos tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719, 20 p., direktorės įsakymu sudaryta komisija neteisingai inventorizavo 11 butų gyvenamajame name centrai priklausančius tris butus. Į inventorizavimo aprašą įrašytas gyvenamasis namas, kurio vertė 254,3 tūkst. Lt. Valstybiniam auditui rekomendavus, subjektas atliko valdomo turto- trijų butų, teisinę registraciją Nekilnojamojo turto registre.

Apskrities viršininkas Rimantas Sankauskas, nepasinaudodamas 2000 m. liepos mėn. 11 d. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (Nr. VIII-1821) 6 str. numatyta teise keisti jo vadovaujamos apskrities pavaldžioms įstaigoms skirtų biudžeto asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį, nepatikslino išlaidų sąmatos ir todėl ne visus asignavimus panaudojo pagal

paskirtį. Apskirtyje padaryta daugiau kasinių išlaidų negu numatyta sąmatoje: elektros energijai - 2,6 tūkst Lt, kitoms prekėms –6,5 tūkst. Lt ir kitoms išlaidoms – 10,0 tūkst. Lt. Tačiau kasinių išlaidų darbo užmokesčiui padaryta 121,6 tūkst. Lt ir įnašų socialiniam draudimui – 41,7 tūkst. Lt mažiau negu numatyta sąmatoje.

Nustatyti faktai rodo, kad apskrityje nepakankamos kontrolės procedūros užtikrinančios skirtų biudžeto asignavimų naudojimą pagal patvirtintą išlaidų sąmatą.

Apskrities viršininkas Rimantas Sankauskas nevykdė 2001 m. rugsėjo 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1159 “Dėl priemonių skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos patvirtinimo” (ši tvarka neteko galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 1176) 4 p. bei Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 26 str. 1 d. reikalavimų. Siųsdamas darbuotojus į komandiruotes užsienyje pagal komandiruotės programą ar darbotvarkę įsakymu neskelbė poilsio dienų, esant komandiruotėje, darbo dienomis ir neskyrė priemonių valstybės tarnautojams už darbą komandiruotėse poilsio dienomis. Įsakymu nepaskelbus poilsio dienų užsienio komandiruotės metu darbo dienomis, už jas buvo apmokama vidutiniu dienos atlygiu.

Kiti pastebėjimai

Kučgalio specialiojo ugdymo centras nesilaikė Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 spalio 19 d. nutarimu Nr. 1250, 11 p., bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo dėl pripažinto netinkamu naudoti valstybės nekilnojamojo turto nurašymo, nugriovė kaminą (buvusios kietu kuru kūrenamos katilinės), kurio balansinė vertė 92,6 tūkst. Lt, o likutinė 63,1 tūkst. Lt. Nugriovus kaminą, apskaitos registruose jis buvo apskaitomas ir 2003 m. sausio 1 d. iš ilgalaikio turto balansinės sąskaitos jo vertė nenurašyta. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2003 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 306 “Dėl nekilnojamojo daikto nurašymo” pripažintą netinkamu naudoti Kučgalio specialiojo ugdymo centro kaminą leido nurašyti.

Apskrities Žemės tvarkymo departamento Panevėžio rajono žemėtvarkos skyriuje 2002 m. nebuvo seniūnijose paskirtų materialiai atsakingų asmenų už įstaigos ilgalaikį bei trumpalaikį turtą ir nebuvo sudarytos visiškos materialinės atsakomybės sutartys. Finansinio audito 10-ojo departamento 2002 m. lapkričio 22 d. raštu Nr.S (1100-10) administracijai buvo pasiūlyta ištaisyti trūkumus. Apskrities viršininkas 2002 m. lapkričio 29 d. raštu Nr.(10-32)2914 informavo, kad Panevėžio rajono žemėtvarkos skyriaus vedėjo 2002 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. 21 yra sudaryta komisija metinei inventorizacijai atlikti. Panevėžio rajono žemėtvarkos skyriaus vedėjo 2003m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-3 “Dėl materialiai atsakingų asmenų paskyrimo” paskirti materialiai

atsakingi asmenys ir su jais sudarytos visiškos materialinės atsakomybės sutartys. Atlikta ilgalaikio ir trumpalaikio turto inventorizacija. Visas turtas perduotas materialiai atsakingiems asmenims.

Valstybės kontrolės Finansinio audito 10-asis departamentas 2003 m. kovo 24 d. raštu Nr. S-(1100-1.11.54) "Dėl valstybinio audito" informavo Pasvalio specialiają internatinę mokyklą apie audito metu nustatytus vidaus kontrolės trūkumus buhalterinės apskaitos srityje.

Obelių vaikų globos namų direktorius 2003 m. kovo 20 d. raštu Nr. 1-20-318 informavo apie vidaus audito tarnybos (2002 m. spalio 17 d. ataskaita Nr.7 "Finansinės atskaitomybės ir veiklos vertinimas") nustatytų pažeidimų ir trūkumų šalinimą Obelių vaikų globos namuose.

Audito siūlymai:

Apskaitos ir finansų departamentui vykdyti deleguotą kontrolės funkciją - pavaldžiose įstaigose sustiprinti vidaus kontrolę, atlikti biudžetinių lėšų tikslinio ir racionalaus panaudojimo teminius tikrinimus. Esant reikalui tikslinti sąmatas nustatyta tvarka.

Apskritis viršininkui siunčiant darbuotojus į komandiruotes užsienyje, įsakymais reglamentuoti apmokėjimą už darbą poilsio dienomis, atsižvelgiant į turimas darbo užmokesčio lėšas.

Finansinio audito 10-ojo departamento
direktorius

Vaidotas Šukys

Vyriausioji valstybinė auditorė

Donė Maminskienė

Susipažinau:

Panevėžio apskrities viršininkas
Rimantas Sankauskas

Apskaitos ir finansų departamento direktorė
Gražina Andrikiienė